

Høgskulen på Vestlandet

Bacheloroppgave (Regnskap)

ØKB3111

Predefinert informasjon

Startdato:	19-04-2018 14:54	Termin:	2018 VÅR
Slutt dato:	03-05-2018 14:00	Vurderingsform:	Norsk 6-trinns skala (A-F)
Eksamensform:	Bacheloroppgave - med muntlig presentasjon		
SIS-kode:	203 ØKB3111 1 PRO-1 2018 VÅR		
Intern sensor:	(Anonymisert)		

Deltaker

Kandidatnr.: 3

Informasjon fra deltaker

Tittel *: Likviditet - Er to fortsatt en riktig norm for likviditetsgrad 1?

Tro- og loverklæring *: Ja **Inneholder besvarelsen Nei**
konfidensiell materiale?:

Jeg bekrefter at jeg har Ja
registrert oppgavetittelen
på norsk og engelsk i
StudentWeb og vet at
denne vil stå på
vitnemålet mitt *:

Gruppe

Gruppenavn: (Anonymisert)

Gruppenummer: 3

Andre medlemmer i gruppen: 8

Jeg godkjenner avtalen om publisering av bacheloroppgaven min *

Ja

Likviditet - Er to fortsatt en riktig norm for likviditetsgrad 1?

Figur 1 Norman Gnome, gouache on paper, Squire, Geoff (20th Century). Hentet fra https://quest.eb.com/search/accounting-money/1/108_1087897/Norman-Gnome/more. Brukt med tillatelse.

Bacheloroppgave utført ved

Høgskulen på Vestlandet – studiested Haugesund, utdanning

Av: Lilly Stavland og Hege Mikkelsen Stensland

Dette arbeidet er gjennomført som ledd i bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon ved Høgskulen på Vestlandet og er godkjent som sådan. Godkjennelsen innebærer ikke at HVL innestår for metodene som er anvendt, resultatene som er fremkommet og konklusjoner og vurderinger i arbeidet.

Bacheloroppgavens tittel:

Likviditet - Er to fortsatt en riktig norm for likviditetsgrad 1?

Lilly Stavland Kandidatnummer: 8

Hege Mikkelsen Stensland Kandidatnummer: 3

(Sign)

(Sign)

Navn på veileder:

Svein Abrahamsen

Gradering: *Offentlig*

Forord

Denne bacheloroppgaven er den avsluttende delen av vår utdanning i økonomi og administrasjon ved Høgskulen på Vestlandet, campus Haugesund, våren 2018. Vi er to studenter som tar fordypning i regnskapsføring. I bacheloroppgaven vår har vi tatt for oss temaet nøkkeltall i regnskapet, med fokus på likviditetsgrad 1.

I oppgaven har vi satt oss inn i likviditetsgrad 1, og sett nærmere på om de gjennomsnittlige virksomhetene faktisk har en likviditetsgrad 1 større enn 2.

Vi vil benytte anledningen til å takke vår veileder Svein Magne Abrahamsen, høskolelektor ved Høgskolen på Vestlandet, for et godt samarbeid og god veiledning. Vi ønsker også å takke Rune Johnsen og Kjell Larsen ved Tveit Regnskap AS for å dele kunnskap, nyttig informasjon og gode råd.

Abstract

This paper focuses on liquidity grade 1 in the account, and we will try to get an answer if two still are a true measurement indicator to liquidity grade 1. Several economists have started discussing this issue in recent years. The debate addresses whether there are factors that do make liquidity grade 1 not need to be two to reflect a business that has a good liquidity. Over the last 20 years, there has been enormous technological development, and there is always new technology that allows things to be done better, faster or not needed to be done at all. In addition to technological developments, factors like better logistics and a more well-functioning infrastructure can make the need for liquidity not so big anymore. This is the starting point for our study.

To limit the paper, we have focused on the *Retail trade in goods, with motor vehicles*. We have used figures from Statistics Sentralbyrå and Proff Forvalt to see what average liquidity grade 1 is for the industry. Through regression analysis, we have seen whether there is a difference in the average liquidity grade 1 for different years, and to see if there is a difference between the subcategories in the *Retail trade in goods, with motor vehicles*.

Our results show that liquidity grade 1 bigger than two is high. This is partly because of the fact that the majority of businesses have a liquidity grade 1 less than two. But liquidity grade 1 is not essential alone to say about how it goes with a business. That's why it is important to use more key figures before concluding whether a business is doing good or bad.

Sammendrag

Denne oppgaven har fokus på nøkkeltallet likviditetsgrad 1, og vi vil prøve å få svar på om to fortsatt er en riktig norm for likviditetsgrad 1. Flere økonomer har i de senere år begynt å diskutere rundt denne problemstillingen. Debatten går ut på om det er faktorer som gjør at likviditetsgrad 1 ikke treger å være to for å gjenspeile en virksomhet som er har en god likviditet. Bare de siste 20 årene har det vært en enorm teknologisk utvikling, og det kommer stadig ny teknologi som gjør at ting kan gjøres bedre, raskere eller ikke trengs å gjøres i det hele tatt. I tillegg til den teknologiske utviklingen, kan faktorer som bedre logistikk og en mer velfungerende infrastruktur gjøre at behovet for likviditet ikke er så stort lenger. Dette er utgangspunktet for vår studie.

For å begrense oppgaven har vi fokusert på bransjen G - *Varehandel, med motorvogner*. Vi har benyttet oss av tall fra Statistisk sentralbyrå og Proff Forvalt for å se hva gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 er for bransjen. Gjennom regresjonsanalyse har vi sett om det er forskjell i gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 for ulike år, og for å se om det er forskjell mellom underkategoriene i bransjen G - *Varehandel, med motorvogner*.

Våre resultater viser at likviditetsgrad 1 større enn to er høyt. Dette begrunne vi blant annet med at flertallet av virksomhetene har en likviditetsgrad 1 under to. Men likviditetsgrad 1 er ikke avgjørende alene for å si noe om hvordan det går med en virksomhet. Det er derfor viktig å bruke flere nøkkeltall før en konkluderer om det går bra eller dårlig med en virksomhet.

Innholdsfortegnelse

Forord	3
Abstract	4
Sammendrag	5
Innholdsfortegnelse	6
Figur	9
1. Innledning	10
1.1 Bakgrunn for oppgaven	10
1.2 Problemstilling	10
1.3 Avgrensning	11
2. Teori	13
2.1 Hva er likviditet?.....	13
2.2 Likviditetsanalyse	13
2.3 Likviditetsgrader.....	13
2.4 Hva er forsvarlig likviditet?	14
2.5 Hva er en norm?	14
2.6 Litteratur	14
2.6.1 Trond Eklund og Knut Knutsen, Regnskapsanalyse.....	15
2.6.2 Kjell Magne Braksaa, Øystein Hansen og Trond Winther, Økonomistyring, innføring i bedriftsøkonomi og regnskap.....	15
2.6.3 Kjell Gunnar Hoff og Morgen Helbæk, Bedriftens økonomi.....	16

2.6.4 John Christian Langli, Årsregnskapet	17
2.6.5 Trond Kristoffersen, Årsregnskapet – en grunnleggende innføring	18
3. Metode	19
3.1 Valg av metode	19
3.1.1 Deskriptiv statistikk	20
3.1.2 Regresjonsanalyse.....	21
3.1.3 Plott/Punktdiagram.....	21
3.2 Datainnsamling	22
3.2.1 Proff forvalt.....	22
3.2.2 Statistisk sentralbyrå.....	23
3.2.3 Intervju	24
4. Analyse.....	25
4.1 Varehandel.....	25
4.2 Gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 for ikke-finansielle aksjeselskaper med tall fra SSB	26
4.3 Presentasjon av likviditetsgrad 1 for årene 2007-2016 med tall fra Proff Forvalt.....	27
4.3.1 Regresjonsanalyse.....	29
4.4 Presentasjon av fordeling av virksomheter etter gradering av likviditetsgrad 1	30
4.5 Er det forskjell mellom likviditetsgrad 1 i undergruppene til G – Varehandel, reparasjon av motorvogn	31
4.5.1 Regresjonsanalyse.....	32
4.6 Plott m/spredning	34
4.7 Intervju med regnskapsbyrå	36

5. Konklusjon.....	39
6. Avsluttende refleksjoner	42
Litteraturliste	43
Vedlegg 1: Intervjuguide	47

Figur

Figur 1 Norman Gnome, gouache on paper, Squire, Geoff (20th Century). Hentet fra https://quest.eb.com/search/accounting-money/1/108_1087897/Norman-Gnome/more . Brukt med tillatelse.	1
Figur 2 Alle næringer	26
Figur 3 Varehandel, reparasjon av motorvogn.....	27
Figur 4 Deskriptiv statistikk for 2007 til 2016.....	28
Figur 5 Gjennomsnitt og median.....	28
Figur 6 Regresjonsanalyse 2007-2016	30
Figur 7 Fordeling av virksomheter etter gradering av likviditetsgrad 1 2007 og 2016.....	31
Figur 8 Deskriptiv statistikk Gr. 45 - 46 - 47 /2016.....	32
Figur 9 Regresjonsanalyse 1	33
Figur 10 Regresjonsanalyse 2	34
Figur 11 Likviditet, 2007	35
Figur 12 Likviditet, 2016.....	36

1. Innledning

1.1 Bakgrunn for oppgaven

Da valget av tema og problemstilling til bacheloren skulle gjøres høsten 2017 syntes vi det hørtes spennende ut å lære mer om nøkkeltallene i et regnskap. Nøkkeltall er lønnsomhet, soliditet og likviditet. Disse tallene er utregninger en kommer frem til ved å bruke regnskapet til virksomhetene, og forteller noe om hvordan det går med dem. For å avgrense oppgaven litt ønsker vi å fokusere på likviditet og likviditetsgrad 1, fordi det har vært en stor utvikling i faktorer som påvirker likviditeten til en virksomhet. Noen av disse faktorene er transport, teknologi og digitalisering. Dette har igjen ført til at flere nå har begynt å stille spørsmålstegn om den etablerte normen fortsatt gjelder for likviditetsgrad 1 større enn to (Langli, 2016).

Det står også skrevet i aksjeloven § 3-4 *Krav om forsvarlig egenkapital og likviditet*:

«Selskapet skal til enhver tid ha en egenkapital og en likviditet som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet.» (Gjems-Onstad, 2016, s. 713).

Likviditeten i en virksomhet er viktig og skal ifølge lov være forsvarlig, men hva er forsvarlig likviditet?

1.2 Problemstilling

Langli og andre økonomer skriver i sine lærebøker at det formelle kravet til likviditetsgrad 1 skal være over to (2016). Vår problemstilling er som følgende:

Likviditet - Er to fortsatt en riktig norm for likviditetsgrad 1?

Sentrale underproblemstillinger:

- Kan likviditetsgrad 1 variere etter bransje?
- Burde ikke gjennomsnittlige likviditetsgrad 1 være over to, dersom antakelsen om at likviditetsgrad 1 bør være større enn to for å kunne påstå en forsvarlig likviditet?

1.3 Avgrensning

Vi har ved arbeidet med denne oppgaven valgt å ta noen avgrensninger. Første avgrensningen er gjort på grunnlag av oppgavens størrelse og tidsmangelen, og det er at vi kun fokuserer på likviditetsgrad 1. Likviditetsgrad 1 er et nøkkeltall som ofte er brukt i virksomhetens regnskap, for å vurdere betalingsevnen til virksomhetene. Det betyr at de fleste som fører regnskap har en likviditet, og med over en halv million virksomheter i Norge, blir det fort mye datamateriale å behandle (Statistisk sentralbyrå, 2018). Ikke alle virksomheter er under plikten til å utarbeide regnskap, f.eks. enkeltpersonforetak. Derfor har vi valgt å ta for oss virksomheter som drives som aksjeselskap (AS), fordi disse er etter regnskapsloven §1-2 regnskapspliktige og da er vi sikrere på å få ut en likviditetsgrad 1 fra disse virksomhetene (Gjems-Onstad, 2016).

Videre har vi avgrenset det til å se på aksjeselskap som driver med *G- Varehandel, med motorvogner* på Vestlandet. Varehandel er en overordnet gruppe for undergruppene *45 - Handel med og reparasjon av motorvogn, 46 - Detaljhandel* og *47 - Agentur- og engroshandel* (Nygaard & Utgård, 2012). *45 - Handel med og reparasjon av motorvogn* omfatter salg av bil, bilverksteder, dekkbutikker, osv. (Nygaard & Utgård, 2012). *46 - Detaljhandel* derimot er sluttsalg som er å selge rett til forbrukeren, ofte ved salg av f.eks. dagligvarer (Skallerud, 2017). Siste gruppen er *47 - Agentur- og engroshandel*, som er handel av store mengder varer, ofte til storforbrukere som hoteller og sykehus, men også andre som bruker varene til videre produksjon eller salg (Store norske leksikon, 2017).

Regionen Vestlandet består av fylkene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal (Thorsnæs, 2017). Grunnen til at vi valget Vestlandet er fordi det er «vår» region, men også fordi vi mener det blir et representativt utvalg for hele landet på grunnlag av følgende: Folketallet i Norge ved utgangen av 4. kvartal 2017 er på 5 295 (Statistisk sentralbyrå, 2018). Mens folketallet på Vestlandet (Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal) ved utgangen av 4. kvartal 2017 er 1 373 490 (Statistisk sentralbyrå, 2018). Det vil si at utvalget vårt representerer $\frac{1}{4}$ av befolkningen. Videre ser vi at i Norge er det 577 067 aktive virksomheter per 26.januar 2018 (Statistisk sentralbyrå, 2018). På Vestlandet er det 139 583 aktive virksomheter (Statistisk sentralbyrå, 2018). Ergo er tett oppunder $\frac{1}{4}$ (ca. 24%) av de aktive virksomhetene lokalisert på Vestlandet.

De siste avgrensningene vi gjorde var å sette krav til at aksjeselskapet måtte ha minst en ansatt, og at de måtte ha en driftsinntekt på minst en million for å luke bort de virksomhetene som ikke har vært i aktiv drift i perioden 2007-2016.

2. Teori

2.1 Hva er likviditet?

Likviditet er en persons eller en virksomhets betalingsevne, det vil si at personen eller virksomheten må ha tilstrekkelig med penger for å kunne betale sine forpliktelser ved forfall (Kristoffersen, 2016, s. 712). Det er viktig å understreke at likviditet ikke er det samme som soliditet. Likviditeten forteller oss noe om betalingsevnen på kort sikt, mens soliditet er evnen til å innfri langsiktige forpliktelser (Langli, 2016, s. 706).

2.2 Likviditetsanalyse

For å kartlegge likviditeten til en virksomhet foretas det en likviditetsanalyse der målet er å evaluere virksomhetens evne til å betale sine forpliktelser etter hvert som de forfaller. I en likviditetsanalyse vil kontantposisjon og likviditetsreserver, likviditetsgrad 1, være sentrale nøkkeltall (Kristoffersen, 2016, s. 468-469). Likviditetsreserver er likvide midler som raskt kan endres til kontanter som kasse, bank, kortsiktig gjeld og ubenyttet kassekreditt. Likviditetsreserver er et nøkkeltall som forteller noe om hvor robust en virksomhet er for å kunne tåle tap ved å selge varer uten at kunden betaler for varen. En reserve på 2 % er dårlig mens en reserve på 10 % regnes for å være meget godt og vil være muligheten til å gå omtrent 5 uker uten at kunden betaler for varene (Baksaas, Hansen & Winther, 2015, s. 89-90).

2.3 Likviditetsgrader

For å beregne likviditetsgradene tas det utgangspunkt i balansen på et bestemt tidspunkt, og formlene er definert slik:

$$\text{Likviditetsgrad 1} = \frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

Med omløpsmidler menes midler som kan gjøres om til likvider ved enkle transaksjoner (Kristoffersen, 2016, s. 470). Hva normtallet for likviditetsgrad 1 bør være for å falle i

kategorien tilfredsstillende har historisk sett vært henholdsvis to. En likviditetsgrad 1 som er høyere enn tallverdien to, vil si at omløpsmidlene bør være dobbelt så store som den kortsiktige gjelden (Kristoffersen, 2016).

2.4 Hva er forsvarlig likviditet?

Sticos sin tolkning av hva forsvarlig likviditet er, jf. aksjeloven § 3-4, er at selskapet til enhver tid skal ha tilstrekkelige likvider til å dekke sine forpliktelser ved forfall. Dette er et løpende krav, men er særlig viktig i forbindelse med utbytteutdelinger. Selskapet skal ha tilstrekkelige likvider også etter at utbyttet er utbetalt. Dette innebærer en vurdering som strekker seg noe lenger enn utbetalingstidspunktet (Sticos, 2016).

2.5 Hva er en norm?

I følge Store norske leksikon er norm en regel, som sier noe om forventet oppførsel. Normer kan være både formelle og uformelle. Formelle normer er typisk skrevne regler og lover. Uformelle normer er sosiale konvensjoner som ikke nødvendigvis er skrevet ned noe sted (Tjora, 2018). Når vi snakker om normtallet som et krav, i sammenheng med likviditetsgrad 1, er dette en formell norm, det vil si en regel/lov.

2.6 Litteratur

Likviditet er et ofte beskrevet, og et nevnt tema i litteraturen. Det er nøkkeltallet som beregnes ut ved bruk av virksomhetens balanse, og vurderer omløpsmidlenes størrelse i forhold til den kortsiktige gjelden (Hoff & Helbæk, 2016, s. 165). Når en tar for seg litteratur som omhandler likviditet ser vi at alle er enig i at likviditet er betalingsevnen til en virksomhet og at den måles ved bruk av likviditetsgrad 1 og likviditetsgrad 2. Noen nevner også likviditetsgrad 3 (Hoff, Voldsund & Hansen, 2007, s. 230), men i flertallet av de lærebøkene vi har brukt, er likviditetsgrad 3 utelatt. Det vi skal se videre på er hva utvalgte lærebokforfattere skriver i litteraturen om likviditetsgrad 1.

2.6.1 Trond Eklund og Knut Knutsen, *Regnskapsanalyse*

Eklund og Knutsen skriver i boken *Regnskapsanalyse* (2011, s. 152), slik som det er nevnt over, at likviditet er hvilken evne virksomheten har til å betale forpliktelsene sine etterhvert som de forfaller. Skulle det bli slik at likviditeten til en virksomhet skulle synke og det fortsetter over lengre tid uten at det blir gjort en endring for å snu, så kan dette føre til at virksomheten vil gå konkurs (Eklund & Knutsen, 2011, s. 18).

De skriver kort at det ikke er noen begrunnelse for hvorfor forholdstallet skal være to ved likviditetsgrad 1 (Eklund & Knutsen, 2011, s. 153). Det Eklund og Knutsen (2011, s. 157) nevner mot slutten av avsnittet om likviditet er at det må mer til for å si om en virksomhet har god eller dårlig likviditet enn bare å se på forholdstallet. Man må se på hvordan omløpsmidlene og den kortsiktige gjelden til en virksomhet er sammensatt. Da ved å se på omløpsmidlene man har, og hvor fort de kan bli til betalingsmidler. Deretter ta for seg hvor fort den kortsiktige gjelden må betales tilbake. Dette er altså noe som vil variere etter hvilken bransje man ser på, for eksempel så vil det gå fort for en baker å få gjort om omløpsmidlene sine enn et skipsbyggerverksted (Eklund & Knutsen, 2011).

2.6.2 Kjell Magne Braksaas, Øystein Hansen og Trond Winther, *Økonomistyring, innføring i bedriftsøkonomi og regnskap*

Braksaas, Hansen og Winther (2015, s. 88) nevner at det er den kortsiktige gjelden til en virksomhet som skal betales først ved bruk av omløpsmidler, og hvis det blir vanskelig å få til så får virksomheten likviditetsproblemer. Det som er interessant i *Økonomistyring, innføring i bedriftsøkonomi og regnskap* er at de tradisjonelle kravene til god likviditet nevnes ved at den skal være større enn to, men Braksaas & co tar også opp hvor dette kravet kommer fra. Det tradisjonelle kravet til hva som kreves for å si at en har god likviditet baseres på amerikanske forhold og derfor blir det ikke helt korrekt å bruke det i norsk sammenheng (Braksaas, Hansen & Winther, 2015, s. 88). De skriver at virksomheter i Norge har til vanlig lavere nøkkeltall, og da spesielt lavere ved likviditetsgrad. Braksaas, Hansen og Winther viser til en undersøkelse som ble gjennomført i 2001 at norske virksomheter har gjennomsnittlig en likviditetsgrad 1 på

1,08¹ (2015, s. 88). Vi får altså en differanse på - 0,92 ved likviditetsgrad 1 som tilsier nesten - 50 % i differanse. Braksaas & co har altså begynt å ”lufte” tanken om at kanskje det tradisjonelle kravet til likviditet kan endres (2015).

2.6.3 Kjell Gunnar Hoff og Morgen Helbæk, *Bedriftens økonomi*

I boka *Bedriftens økonomi* fra 2016 begynner også Hoff og Helbæk å se litt mer i dybden på det å regne ut likviditeten i et regnskap. De to bruker denne formelen for å finne likviditetsgrad 1 og de har samme krav om at den skal være større enn to (Hoff & Helbæk, 2016, s. 165).

$$\text{Likviditetsgrad 1} = \frac{\text{Omløpsmidler} + \text{Ubenyttet kassakreditt}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

Likviditeten regnes ut ved bruk av tall fra balansen, som nevnt tidligere. For å finne ubenyttet kassakreditt må en ofte gå i notene til regnskapet hvor en får dette opplyst (Hoff & Helbæk, 2016, s. 165). Hoff og Helbæk forteller videre at likviditet måles på et bestemt tidspunkt, og siden den måles på et bestemt tidspunkt så kan likviditeten påvirkes både negativt/positivt og bevisst/ubevisst. Det står oppført fire eksempler på forhold som bør tas hensyn til før en legger for stor vekt på likviditetsgraden som blir regnet ut på et bestemt tidspunkt (Hoff & Helbæk, 2016). Disse punktene er:

- Sesongbestemt salg. Det kan være for iskremselgere og sportsbutikker som kun selger vinterutstyr. Disse vil begge ha sin salgstopp på to forskjellige tider av året, is selges best på vår- og sommermånedene, mens vinterutstyr selges best på høst- og vintermånedene. Iskremselgere vil den 31.12 ha en dårligere likviditetsgrad enn ved

¹ Boye, Heskestad, Holm (2004) side 468.

30.06, og motsatt blir det for vinterutstyret som vil ha en god likviditetsgrad den 31.12 og ikke så bra den 30.06.

- Variasjon i krav til lagerbeholdning. Noen virksomheter trenger å ha store mengder med varer på lager. Dette vil da føre til en lavere likviditetsgrad 1, men stort varelager er helt normalt for den type virksomheter.
- Sammensetningen av omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Eklund og Knutsen hadde allerede i 2011 begynt å tenke litt på at dette er noe man må ta hensyn til når man regner ut likviditet. Hoff og Helbæk tar også opp dette ved å si at vi egentlig går ut fra at omløpsmidlene kan omgjøres til penger på det tidspunktet som den kortsiktige gjelden forfaller. Dette er altså et viktig punkt å ha i tankene når en holder på med likviditet fordi det varierer fra bedrift til bedrift om hvor for omløpsmidlene blir omgjort til penger, f.eks. en baker mot et skipsverksted.
- Manipulasjon. Siste punktet er at det finnes flere måter å manipulere kjøp og salg slik at regnskapsavslutningen skal komme frem til ”best mulige tall”. Det kan gjøres ved å redusere leveransen av råvarer eller få kunder til å betale for varene tidligere enn avtalt. Dette vil føre til at varebeholdningen og kundefordringene er lavere på slutten av året enn ellers gjennom resten av året og betalingsmidlene blir høyere på slutten enn gjennom resten av året. Begge disse måtene vil føre til at vi får en bedre likviditet enn den egentlig kanskje skulle vært (Hoff & Helbæk, 2016, s. 166-167).

Den beste måten å komme frem til en mest mulig korrekt likviditet og likviditetsutvikling er altså ved å ta med den ubenyttede kassakreditten og se på IB og UB. Hvis det skulle være slik at en virksomhet som er sesongavhengig kunne det være bedre å se på kvartalstall fra regnskapet, for å få et overblikk over svingningene i likviditeten. Og til slutt, ta for seg omløpshastigheten til omløpsmidlene når kortsiktig gjeld skal nedbetales (Hoff & Helbæk, 2016).

2.6.4 John Christian Langli, *Årsregnskapet*

I boka *Årsregnskapet* går John Christian Langli langt i å utfordre de etablerte normtallet for likviditetsgrad 1. «Disse normtallene har vært de samme i mange generasjoner, og de kan *ikke* brukes som tommelfingerregler i dag» sier John Christian Langli (2016, s. 714-715). Langli argumenterer denne påstanden med det første at når normtallene ble utviklet tok alt mye

lengre tid. Med en verden som blir mindre og mindre, i den forstand at transporttidene er blitt vesentlig kortere og vareleveranser nærmest kan skje kontinuerlig, gjør at behovet for store lager er blitt redusert. Langli påpeker også at penger kan overføres på minutter, lån kan fås på timer og å få omgjort aksjeinvesteringer til kontanter tar kun tre bankdager. Visst en sammenligner med tidligere tider, da brev ble sendt per post, behandlingstidene var mye lengre og transporten skjedde på dårlige veier, er behovet for omløpsmidler redusert som følge av den utviklingen som har vært. Videre poengterer Langli at normtallene behandler alle virksomheter likt, mens han mener at en forutsetning for å få en meningsfull tolkning av forholdstall er å erkjenne at virksomheter er forskjellige. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld kan ha varierende omløpshastighet mellom bransjer, og innenfor hver bransje kan virksomhetene ha forskjellig filosofi for hvor de har likviditetsreserven, og hvordan de velger å styre varelager, kundefordringer, leverandørgjeld osv. Alt i alt mener Langli at kravet om at likviditetsgrad 1 bør være større enn to, blir forholdsvis meningsløst, og at nivået i hvert enkelt tilfelle må vurderes (Langli, 2016).

2.6.5 Trond Kristoffersen, *Årsregnskapet – en grunnleggende innføring*

Trond Kristoffersen bruker også det etablerte normtallet for likviditetsgrad 1 som vil si at det bør være større enn to, i boka *Årsregnskapet – en grunnleggende innføring*. Men samtidig konstaterer han at det i praksis er svært sjelden at likviditetskravet er så høyt som normtallet. Kristoffersen mener at ved analyse av likviditeten er det viktig å se på andre forhold som ikke fremgår av balansetallene. Kredittider på omløpsmidler og kortsiktig gjeld, investeringsplaner, nedbetalingsterminer for langsiktig gjeld og eventuelt ubenyttet kassakreditt er eksempler på faktorer som kan være viktigere enn balansetallene i en likviditetsanalyse (Kristoffersen, 2016).

3. Metode

3.1 Valg av metode

For å få svar på vår problemstilling har vi valgt å benytte oss av både kvantitativ data og kvalitativ data. Å undersøke et fenomen fra flere perspektiver ved å bruke forskjellige teknikker/metoder for å samle inn data kalles metodetriangulering. I vårt tilfelle blir det å bruke den kvalitative metoden etter den kvantitative metoden, som en oppfølging².

Kvantitativ metode er en undersøkelse der data foreligger i form av tall, og en er opptatt av å telle fenomener. Det gjør en for å finne ut om en antakelse stemmer overens med data en har samlet inn. En anvender ofte telling, måling og kalkulasjon som vanligvis resulterer i statistikker med ulike variabler i form av tabeller og grafer. I kvantitative undersøkelser benytter en seg for det meste av et stort utvalg enheter (Johannessen, Christoffersen & Tufte, 201, s. 35-36).

Ved kvantitativ analyse er det formaliserte prosedyrer for innsamling og analyse av data, og det er utviklet spesielle statistiske prosedyrer (Johannessen et al., 2011, s. 255). Dette gjør det lett å formidle resultatene, med for eksempel diagrammer, tabeller og grafer. Et viktig element i kvantitativ analyse er at premissene som statistikken er basert på, er allment akseptert som logiske. Ved å velge kvantitativ analyse kan en også jobbe med et mye større utvalg enn en kvalitativ analyse (Tønnesen, 2017).

Noen svakheter ved kvantitativ analyse er at det kan forekomme skrivefeil ved inntasting av data, som kan føre til feil resultat. Det er også viktig å påse at når vi bruke datamateriale som andre har behandlet, at kilden er pålitelig (Hutchison, 2017). Selv om kvantitativ analyse er basert på etablerte statistiske teknikker, er det allikevel elementer av kreativitet, spesielt i forhold til hvordan data kan tolkes (Johannessen et al., 2011, s. 255).

I kvalitativ metode foreligger data i form av tekst, lyd eller bilde, og bygger på teorier om fortolkning og menneskelig erfaring. Kvalitativ undersøkelse sier noe om kvalitet eller

² Svein Abrahamsen: Samfunnsvitenskapelig metode. Forelesning ved HVL avd. Hgsd 08. mars 2017.

spesielle kjennetegn/egenskaper ved det fenomenet som studeres. Det er mange forskjellige måter å samle inn kvalitativ data på, intervju eller observasjon er eksempel på innsamling av kvalitativ data (Johannessen et al., 2011).

Kvalitativ analyse har mindre formaliserte prosedyrer for innsamling og analyse av data, i forhold til kvantitativ analyse, noen som gjør at en kan lese datamaterialet mer fortolkende og heller prøve å forstå den dypere meningen med folks tanker (Johannessen et al., 2011). Men på en annen side kan kvalitativ metode være ressurskrevende, og det kan være vanskelig å ha et stort utvalg. I tillegg kan ulike forskere analysere og tolke informasjonen som ligger i datamaterialet helt forskjellig, basert på forskjellige perspektiver (Johannessen et al., 2011).

Vi vil benytte oss av et deskriptivt data, da formålet vårt er å beskrive situasjonen på et bestemt område. Gjennom et deskriptivt data har vi utført en tverrsnittundersøkelse av årsregnskapet til et bredt utvalg av virksomheter. En tverrsnittsundersøkelse benytter data fra ett bestemt tidspunkt eller en avgrenset og kort periode for å gi et øyeblikksbilde av det fenomenet som studeres. En slik undersøkelse kan gi informasjon om hvordan fenomenet varierer på det aktuelle tidspunktet og gjør det også mulig å si noe om sammenhenger mellom fenomener på det aktuelle tidspunktet (Johannessen et al., 2011, s. 78).

I en del av analysen, hvor vi har presentert den gjennomsnittlige verdien på likviditetsgrad 1 for hele populasjonen i årene 2007 til 2016, har vi anvendt en longitudinell undersøkelse. I en longitudinell undersøkelse samles det inn data på flere enn ett tidspunkt. Det skiller mellom flere former for longitudinelle undersøkelser, men den formen som vi har benyttet er en tidsserieundersøkelse, hvor en undersøker samme tema på flere tidspunkter (Johannessen et al., 2011, s. 79).

3.1.1 Deskriptiv statistikk

I denne oppgaven har vi valgt å bruke ferdig registrerte data, og dette har vi valgt å lage en deskriptiv statistikk av. Det gjør vi for å beskrive den innsamlede dataen og utvalget vi har, med å få en fordelingsanalyse og frekvensfordeling (Estudie.no, 2017). Noe av den informasjonen vi får opp er gjennomsnittet, median, modus, standardfeil, minimum/maksimum verdi og til slutt summen av antallet av dataen som er samlet inn. Deskriptiv statistikk kalles også beskrivende statistikk siden det i bunn og grunn for det meste

gjengir og forteller hvilke observasjoner en har tatt med, og sier ikke noe om verden utenfor de observasjonene som er gjort (Estudie.no, 2017).

3.1.2 Regresjonsanalyse

Regresjonsanalyse brukes for å finne ut om det er en sammenheng mellom en eller flere uavhengige variabler mot en avhengig variabel (Braut & Dahlum, 2017). De uavhengige variablene må kunne måles på en skala når en gjennomføre en analyse. Hvis variablene ikke har en klar retning eller størrelse kan en benytte seg av dummy variabler. Dummy variable har alltid størrelsen 0 og 1. Størrelsen på disse dummy variablene har ingen betydning i analysen, på den måten at hvis en gruppe får bemerkelsen 1 så er den ikke bedre enn den som får 0 (Ubøe, 2011).

I samfunnsforskning er det vanlig å bruke et 95 % konfidensintervall, der det er 5 % sannsynlighet for å ta feil når man hevder at intervallet inneholder den sanne verdien (Johannessen et al., 2011, s. 78). Vi støtter oss til dette, og bruker også et 95 % konfidensintervall i oppgaven.

Ved hypotesetesting i regresjonsanalysen kan en se om det er sammenheng mellom variablene. Det settes det opp en null hypotese (H_0) og en alternativ hypotese (H_A):

H_0 : forklaringsvariabelen har ingen betydning.

H_A : forklaringsvariabelen har betydning.

Viser det seg at p-verdien er under 0,05 (5 %) så forkastes null hypotesen og skulle den være over 0,05 så beholdes null hypotesen. Dersom null hypotesen i hypotesetesten forkastes kan vi konkludere med at forklaringsvariabelen har en reel betydning (Ubøe, 2011).

3.1.3 Plott/Punktdiagram

Plott eller punktdiagram som det også kalles brukes ofte for å få oversikt over spredningen i et datasett. Når en får mye data fremstilt kan det bli vanskelig å få et overblikk over hvordan det egentlig ser ut (Matematikk.org, 2010). Vi har valgt å presentere noe av dataen vi har brukt i

et punktdiagram for å få en oversikt over hvordan de ligger i forhold til hverandre. Når vi lager et slik diagram med alle dataene våre blir det veldig vanskelig å tyde, fordi noen utvalg var veldig høye og noen veldig lave. Ved å fjerne 1 % av de høyeste utfallene og 1 % av de laveste utfallene får vi et mer oversiktlig diagram, og en kan lettere se hvordan spredningen er i datasettet vårt.

3.2 Datainnsamling

Vi benytter oss av sekundærdata som datakilde for den kvantitative metoden, det vil si data som allerede er samlet inn av andre. For å få et utvalg som kan representere populasjonen, ser vi på et stort utvalg, 5 260 virksomheter.

Ved innsamling av data for den kvalitative metoden bruker vi primærdata, som betyr at vi selv samler inn data. Vi har intervjuet Avd. leder ved et regnskapskontor for å få en faglig vurdering/synspunkt gjeldene likviditetsgrad 1.

3.2.1 Proff forvalt

Vi har hentet inn datamateriale fra Proff Forvalt til analysen i punkt 4.3 til 4.6. Proff Forvalt er en betalingstjeneste som gir ut bedrifts- og regnskapsinformasjon om norske virksomheter. For oss, i forbindelse med arbeidet med bacheloroppgaven, er det nøkkeltallene i årsregnskapet som har vært av interesse.

Proff Forvalt benytter næringskoder som er fastsett etter Standard for næringsgruppering. Fra 2008 er gjeldende standard betegnet SN2007 og bygger på EUs næringsstandard NACE Rev. 2. Standarden er i første rekke en statistisk standard, og den danner grunnlag for koding av enheter etter viktigste aktivitet i Statistisk sentralbyrås virksomhet- og foretaksregister, og for enheter i Enhetsregisteret. Den er en av de viktigste standardene i økonomisk statistikk, og gjør det mulig å sammenligne og analysere statistiske opplysninger både nasjonalt og internasjonalt, og over tid (Brønnøysundregistrene, 2017). NACE deler inn i 99 undergrupper, men for å gjøre dette mer ryddig og lettere å søke så har Proff Forvalt valgt å fordele disse inn i nye/mindre grupper (Proff Forvalt, 2016).

Vi har i vår oppgave valgt å ta for oss den overordnede gruppen som kalles *G - Varehandel, reparasjon av motorvogner* som der igjen inneholder gruppe 45 – *Handel med og reparasjon av motorvogn*, 46 - *Agentur- og engroshandel unntatt med motorvogn* og 47 – *Detaljhandel unntatt med motorvogn* fra NACE inndelingen. (Proff Forvalt, 2018).

Det sies i lærebøkene at likviditetsgrad 1 skal være større enn to eller mer for å være god, men Proff Forvalt bruker enn annen inndeling på likviditetsgrad 1. De bruker meget god ved større enn 2, god mellom 1,5-2, tilfredsstillende mellom 1-1,49, svak mellom 0,5-0,99 og ikke tilfredsstillende under 0,5. De deler likviditetsgrad 1 opp i flere stadier og kravet om å være tilfredsstillende er helt ned til 1 (Proff Forvalt, 2018).

Før vi analyserer datamaterialet, bearbeides det. Bearbeidingen består av å luke vekk «outliers». Datamateriale vi jobber med består av forskjellige utvalg i størrelsen 3 225 til 5 260, og da vil det være naturlig at i hvert utvalg vil de være noen få observasjoner som er svært avvikende fra de andre observasjonene, dette er «outliers». Disse avvikende observasjonene vil gi en skjevhet i presentasjonen, fordi de avviker ekstreme fra resten av utvalget. Vi benytter oss av metoden der en fjerner verdiene i topp og bunn (når verdiene er rangert i fra minst til størst), for å utelate «outliers». Vi har valgt å fjerne 1 % i hver ende, og vurdere denne bearbeidingen som nødvendig for å kunne presentere mest mulig representative tall.

3.2.2 Statistisk sentralbyrå

I den longitudinelle undersøkelsen, hvor vi har presentert den gjennomsnittlige verdien på likviditetsgrad 1 for hele populasjonen i årene 2007 til 2016, har vi hentet tall inn fra Statistisk sentralbyrå. Ved utrekningen av likviditetsgrad 1 har Statistisk sentralbyrå gitt ekstreme observasjoner, det vil si observasjoner som avviker sterk fra gjennomsnittet, en verdi lik 1. Statistisk sentralbyrå operere også med en skjevhet i utvalget. Dette fordi det ble lagt vekt på å få med store aksjeselskaper i de ulike næringene for å kunne utarbeide gode makrotall, dermed er de store aksjeselskapene overrepresentert i Statistisk sentralbyrå sitt utvalg. (Statistisk sentralbyrå, 2017).

3.2.3 Intervju

Den kvalitative metoden vi skal benytte er semistrukturert intervju, som betyr at vi har utarbeidet spørsmålene på forhånd. Semistrukturert intervju åpner for at respondenten kan svare fritt det han ønsker på spørsmålene, og vi som utspørrere kan komme med oppfølgingsspørsmål hvis det er ønskelig (Academic Work, 2018). Ved å ha utarbeidet spørsmål i en intervjuguide gjør at vi holder oss innenfor temaet og innenfor problemstillingen vår. Samtidig ved å velge denne typen intervju så dannes det et inntrykk av å ha en hyggelig samtale med respondenten, og man unngår følelsen av at det er et avhør (Academic Work, 2018). En intervjuguide kan også kalles en liten «huskeliste», den skal hjelpe oss å huske hva vi skal spørre respondenten om slik at vi kan ha fokuset på å følge med på hva han svarer. Samtidig ved å lage en slik intervjuguide kan vi formulere spørsmålene slik at respondent må svare mer enn bare ja/nei, som der igjen fører til at vi får hentet ut god informasjon som gir svar på spørsmål vi stiller oss i forhold til oppgaven vår (Melvær, 2015). Intervjuguiden vår ligger ved som vedlegg 1 s. 45.

Vi valgte å gjennomføre et intervju med en respondent, avd. leder for 2.etg hos Tveit Regnskap AS, avd. Skjold. Intervjuguiden ble laget på forhånd og sendt til Tveit Regnskap AS. Selv om vi hadde en intervjuavtale, fikk vi også nyttig informasjon sendt via mail fra en seniorrådgiver som også jobber i Tveit Regnskap AS. Blant annet tabeller over hvordan likviditetsgrad 1 og likviditetsgrad 2 er i de forskjellige bransjene, basert på Tveit Regnskap AS sine kunder. Etter avtale, ble det gjort lydopptak av intervjuet som vi i ettertid skrev en rapport av. Denne rapporten sendte vi tilbake til Tveit Regnskap AS for godkjenning, og fikk tilbakemelding på eventuelle endringer og presiseringer som måtte gjøres.

4. Analyse

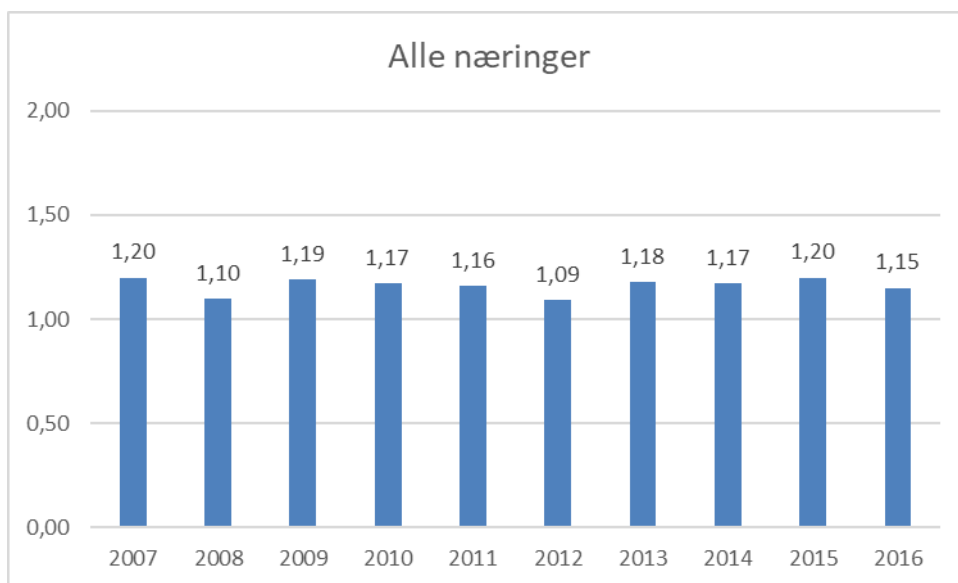
4.1 Varehandel

I Norge blir det sysselsatt hele 370 000 arbeidstakere i varehandelen og hvor flertallet jobber innen undergruppen detaljhandel. Ser vi i forhold til antall virksomheter er 70 % detaljhandel med motorvogn, og de resterende 30 % er agentur- og engroshandel (Fredriksen, 2017). For å kunne holde så mange arbeidstakere sysselsatt må virksomhetene gå bra. Varehandel bruker forskjellige verktøy for å hele tiden holde seg oppdatert med hvordan det går med deres virksomhet, men også hvordan det går med kjeden og innen for bransjen. De har egne nøkkeltall og standarder som forteller dem hvor de bør ligge i forhold til andre innen samme kjede/bransje for å være sikker på at det skal gå bra, og de kan fortsette driften (Fredriksen, 2017). Fredriksen nevner nøkkeltallene bruttofortjeneste, resultat og resultatgrad som kan være viktige for å se på hvordan det går med omsetningen til virksomheten (2017, s. 303). Vi har i denne oppgaven derimot fokusert mer på nøkkeltallet likviditetsgrad 1 som kan være viktig for en varehandelsvirksomhet å se på. Det som skiller likviditetsgrad 1 fra likviditetsgrad 2 er i hovedgrunn varelager (Jusleksikon.no, 2012). Ved å se på likviditetsgrad 1 og 2 mot hverandre kan man fortelle noe om hvor mye av omløpsmidlene til virksomheten som er varelager. Fredriksen nevner litt om hvordan varelageret er i en virksomhet, hvordan man beregner omløpshastigheten til varelageret og hvilken betydning omløpshastigheten kan ha for en virksomhet (2017). Mye av grunnen til at man har lagerbeholdninger er for å gjøre en virksomhet leveringsdyktig, det vil si at kunden får raskest mulig varen sin, og som der igjen vil føre til at en får flere kunder. Dette er en kjedereaksjon, men denne kan også gå andre vei. Skulle det være slik at en leverandør får forsinket leveransen videre, vil det påvirke de virksomhetene som venter på sine varer for videre salg. Da vil ikke kunder få varene sine i tide og man mister kunder (Fredriksen, 2017). Fredriksen nevner at ved å ha minst mulig varer på lager og kun ta inn varer når det nærmer seg salgstidspunktet vil en ha en lav kapitalkostnad (Fredriksen, 2017). Hvis en har store mengder varer på et lager binder man opp større kapitalkostnader som kan, hvis varelageret har lav omløpshastighet, minske verdien på varene. Omløpshastigheten på varene forteller noe om hvor mange ganger lageret endres pr. år, og da ønsker man gjerne å ha et høyt antall omløp pr. år. Verdien på varene som ligger på lager endres ved trender, mote og etterspørsel og kan føre til tap i virksomheten. (Fredriksen, 2017).

4.2 Gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 for ikke-finansielle aksjeselskaper med tall fra SSB

Før vi går i dybden og leter etter årsaker og faktorer som kan gi svar på vår problemstilling, ønsker vi å få et raskt overblikk av hvordan situasjonen er for hele populasjonen.

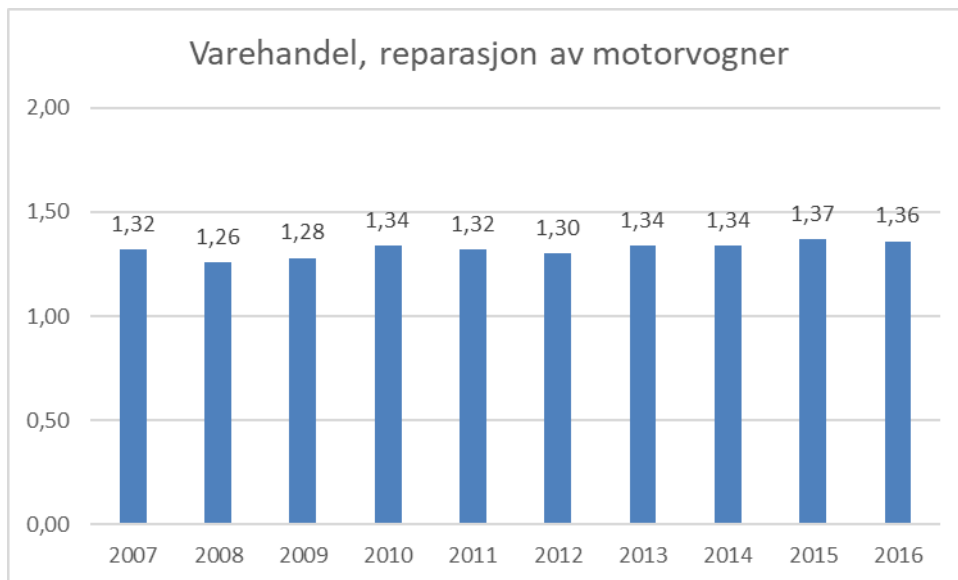
Diagrammet i *Figur 2 Alle næringer*, presentere tall fra Statistisk sentralbyrå som viser hva den gjennomsnittlige likviditetsgraden for ikke-finansielle aksjeselskaper, samlet for alle næringer, har vært i årene 2007-2016. På disse ti årene har den laveste gjennomsnittlige likviditetsgraden vært 1,09, mens den høyeste gjennomsnittlige likviditetsgraden har vært 1,20. Gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 for alle årene bli 1,16. Disse tallene gir et klart bilde på at det gjennomsnittlige ikke-finansielle aksjeselskapet ikke når opp til kravet om en likviditetsgrad på over to (Statistisk sentralbyrå, 2017).

Figur 2 Alle næringer

I vår avgrensning har vi valgt å fokusere på næringen *varehandel*. Tall fra Statistisk sentralbyrå viser hva den gjennomsnittlige likviditetsgraden for ikke-finansielle aksjeselskaper, for næringen *varehandel, reparasjon av motorvogn*, har vært i årene 2007-2016, se *Figur 3 Varehandel, reparasjon av motorvogner*. Ut fra diagrammet i kan en se at den gjennomsnittlige likviditetsgraden har fra 2007 og frem til 2016 holdt seg forholdsvis stabil, med en verdi som ligger et sted mellom 1,26 og 1,37. Gjennomsnittlig likviditetsgrad 1

for alle årene bli 1,32. Selv om dette er noe høyere enn for alle næringer samlet, er det ikke over normtallet for likviditetsgrad 1. (Statistisk sentralbyrå, 2017). Dette kan være med på å underbygge at normtallet for likviditetsgrad 1 er noe høyt, noe som flere økonomer nå har begynt å drøfte.

Figur 3 Varehandel, reparasjon av motorvogn

4.3 Presentasjon av likviditetsgrad 1 for årene 2007-2016 med tall fra Proff Forvalt

Ved å hente ut regnskapstall fra Proff Forvalt, kan vi presentere hva likviditetsgrad 1 er for den overordnede gruppen G - *Varehandel, reparasjon av motorvogner*.

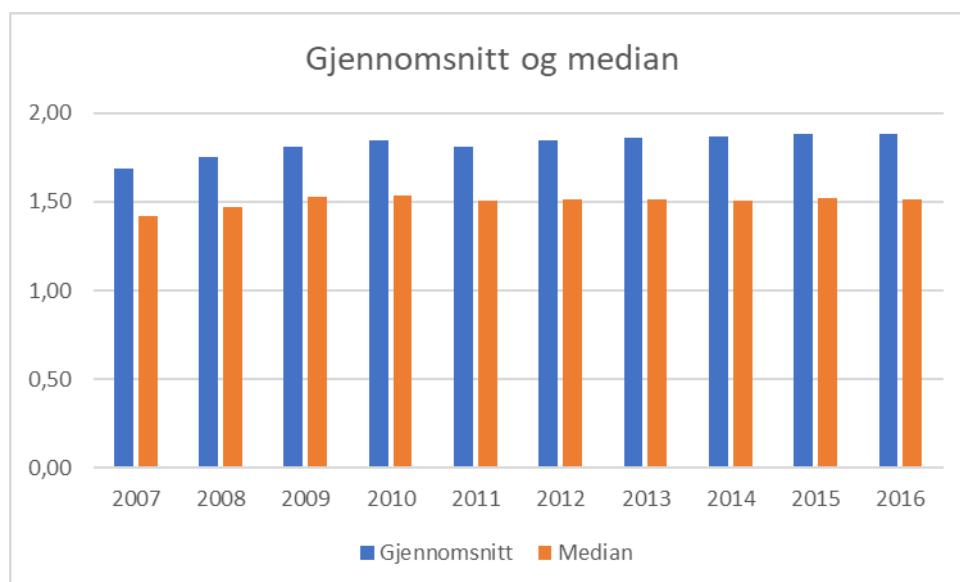
Gjennomsnittet er en middelvei av alle dataene og gir oss en indikator på hva verdi de fleste observasjonene ligger på. Som en kan se i *Figur 4 Deskriptiv statistikk for 2007 til 2016*, er gjennomsnittlige likviditetsgrad 1 under to i alle årene fra 2007 og frem til 2016. En kan også se at median er lavere enn gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 for alle årene. I følge seniorrådgiver³ ved Tveit Regnskap AS, kan medianen være mer robust for å beskrive «normalen», da en lavere median enn gjennomsnitt indikerer at flertallet ligger under gjennomsnittet, mens «noen få» trekker opp.

³ Seniorrådgiver hos Tveit Regnskap AS. E-post 06.04.2018.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gjennomsnitt	1,6886	1,7512	1,8135	1,8435	1,8090	1,8438	1,8630	1,8677	1,8810	1,8799
Standardfeil	0,0160	0,0172	0,0168	0,0184	0,0170	0,0177	0,0186	0,0177	0,0173	0,0169
Median	1,4232	1,4695	1,5284	1,5331	1,5093	1,5159	1,5126	1,5096	1,5234	1,5147
Modus	1,0000	2,0000	1,0870	2,0000	2,0000	1,1750	1,0000	2,0000	1,3333	1,0000
Standardavvik	0,9062	1,0043	1,0045	1,1213	1,0662	1,1426	1,2327	1,2149	1,2174	1,2133
Utvalgsvarians	0,8212	1,0086	1,0091	1,2573	1,1369	1,3056	1,5196	1,4759	1,4821	1,4722
Kurtosis	8,9292	8,9136	7,1098	10,8446	8,7959	9,4594	11,2877	8,7035	7,2315	6,2674
Skjevhet	2,4552	2,4777	2,1676	2,7329	2,4785	2,5583	2,7722	2,4759	2,2974	2,1863
Område	7,6023	8,2285	8,5961	9,5175	9,0140	9,7756	10,6192	9,5070	9,2519	8,7656
Minimum	0,3503	0,3099	0,3394	0,3376	0,3733	0,3080	0,2761	0,2745	0,2353	0,3046
Maksimum	7,9526	8,5385	8,9356	9,8551	9,3873	10,0836	10,8953	9,7814	9,4872	9,0702
Sum	5445,6763	5966,1810	6461,3850	6876,3070	7085,8119	7650,1125	8198,9649	8763,3696	9290,2635	9689,1486
Antall	3225	3407	3563	3730	3917	4149	4401	4692	4939	5154

Figur 4 Deskriptiv statistikk for 2007 til 2016

I Figur 5 Gjennomsnitt og median, har vi fremstilt de gjennomsnittlige verdiene fra den deskriptive statistikken i et diagram. Dette diagrammet gir en mer tydelig fremstilling av hva gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 har vært i årene fra 2007 og frem til 2016. Samtidig kan en også se tydelig at medianen ligger under gjennomsnittet alle årene.

Figur 5 Gjennomsnitt og median

4.3.1 Regresjonsanalyse

Selv om gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 ikke har vært over to i noen av årene, kan en se at fra 2007 og frem til 2016 har den allikevel økt litt, men jevnt, med unntak av i år 2011. For å se om denne forskjellen i fra år 2007 til år 2016, om en økning fra 1,69 til 1,88 er av betydning, utfører vi en regresjonsanalyse:

Hypotesene til regresjonsanalysen er:

- H_0 = Det er ingen signifikant forskjell mellom gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 i 2007 og årene fra 2008 til 2016.
- H_A = Det er en signifikant forskjell mellom gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 i 2007 og årene fra 2008 til 2016.

Vi setter alle årene fra 2008 til 2016, som uavhengige variabler, det vil si en multivariat regresjonsanalyse, for å eventuelt fange opp om det er noen år som skiller seg ut. År 2007 bruker vi som den avhengige variabelen i regresjonsanalysen, siden den er minst. Som en kan se i regresjonsanalysen, i *Figur 6 Regresjonsanalyse 2007-2016*, er p-verdien for alle årene mindre enn valgt signifikansnivå. Det betyr at hypotesen H_0 forkastes, og en påstår H_A , at det er en signifikant forskjell i gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 for alle årene. Men ser en på R-kvadrat, viser den at bare 0,24 % av variasjonen i den avhengige variabelen kan forklares ved hjelp av regresjonsmodellen, noe som er veldig lavt. Dette forteller oss at selv om det er en stigning i likviditetsgrad 1 gjennom årene 2007 til 2016 er den ikke av betydning.

R-kvadrat	0,00239974					
Justert R-kva	0,00218164					
Standardfeil	1,13195021					
Observasjon	41177					
Variansanalyse						
	<i>fg</i>	<i>SK</i>	<i>GK</i>	<i>F</i>	<i>Signifikans-F</i>	
Regresjon	9	126,885146	14,0983496	11,0030636	2,6051E-17	
Residualer	41167	52747,7418	1,28131129			
Totalt	41176	52874,627				
	<i>Koeffisienter</i>	<i>Standardfeil</i>	<i>t-Stat</i>	<i>P-verdi</i>	<i>Nederste 95%</i>	<i>Øverste 95%</i>
Skjæringspu	1,6885818	0,01993253	84,7148679	0	1,64951361	1,72764999
2008	0,06257201	0,02780985	2,24999456	0,02445455	0,0080641	0,11707992
2009	0,12488577	0,02751221	4,53928547	5,6605E-06	0,07096125	0,1788103
2010	0,15493213	0,02721803	5,69226206	1,2622E-08	0,10158422	0,20828005
2011	0,12040772	0,02691508	4,47361609	7,7113E-06	0,06765359	0,17316185
2012	0,15526309	0,02657311	5,84286583	5,1696E-09	0,10317923	0,20734695
2013	0,17439591	0,02623827	6,64662393	3,0363E-11	0,12296833	0,22582348
2014	0,17914403	0,02589189	6,9189239	4,6173E-12	0,12839536	0,2298927
2015	0,1924191	0,0256268	7,50850948	6,101E-14	0,14219001	0,24264819
2016	0,19134614	0,02541478	7,52893139	5,22E-14	0,14153262	0,24115965

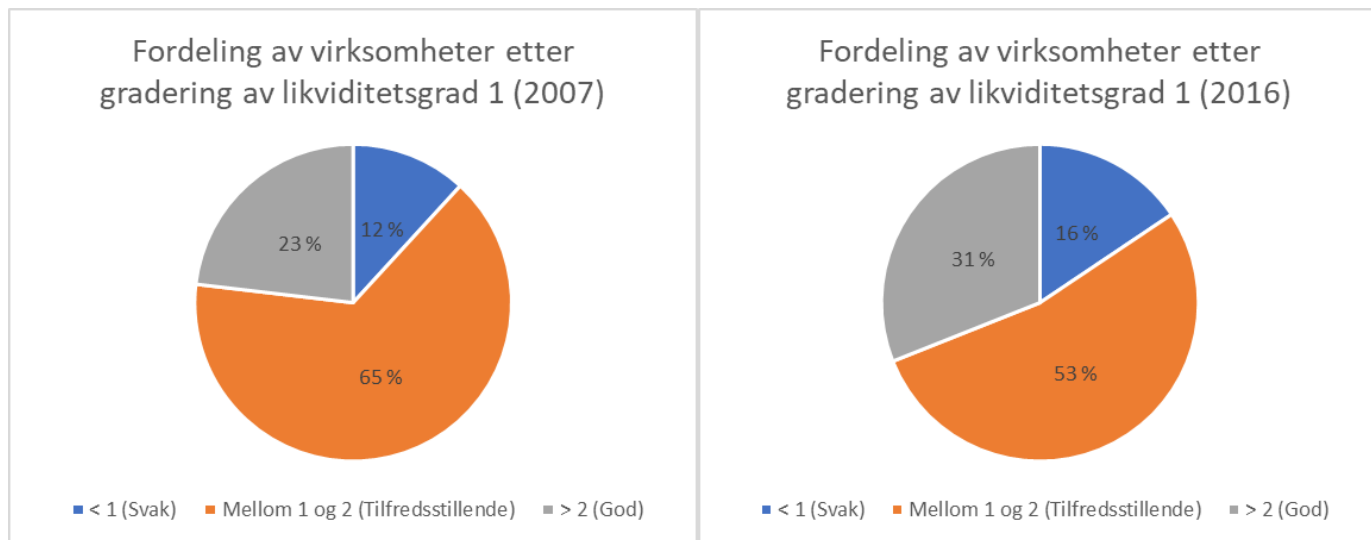
Figur 6 Regresjonsanalyse 2007-2016

4.4 Presentasjon av fordeling av virksomheter etter gradering av likviditetsgrad 1

I diagrammet i *Figur 7 Fordeling av virksomheter etter graderinger av likviditetsgrad 1 2007 og 2016* kan en se hvordan virksomhetene er fordelt i graderingene *svak* (<1), *tilfredsstillende* (mellom 1 og 2) og *god* (> 2), i henholdsvis 2007 og 2016. Dette er de samme graderingene som Tveit Regnskap AS⁴ bruker i sine regnskapsanalyser. Som det kommer frem av diagrammet har andelen av virksomheter som ligger i kategori *god* økt betydelig fra 2007 til 2016, fra 23 % til 31 %. Samtidig har andelen av virksomheter som befinner seg i kategorien *tilfredsstillende* blitt redusert fra 65 % til 53 %.

⁴ Avd. leder Tveit Regnskap AS avd. Skjold. Intervju 11. april 2018.

Men selv om andelen av virksomheter som har en likviditetsgrad 1 på over to har økt, er det fortsatt en andel på 53 % som ligger i kategorien *tilfredsstillende*, med en likviditetsgrad 1 på under to.

Figur 7 Fordeling av virksomheter etter gradering av likviditetsgrad 1 2007 og 2016

4.5 Er det forskjell mellom likviditetsgrad 1 i undergruppene til G – Varehandel, reparasjon av motorvogn

G - Varehandel, reparasjon av motorvogn er den avgrensningen vi har valgt å ta for oss, og under der ligger NACE gruppen 45 *Handel med og reparasjon av motorvogner*, 46 *Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner* og 47 *Detaljhandel, unntatt motorvogner*. Vi vil i dette avsnittet teste om disse tre gruppene har en signifikant forskjell i likviditetsgrad 1 og om forskjeller i likviditetsgrad 1 kan begrunnes på grunnlag av bransje.

Når vi bruker regresjonsanalyse, tester vi flere virksomheter opp mot hverandre. Vi har laget en kolonne med de ulike likviditetsgrad 1 og tre ekstra kolonner med dummy variabler for å skille gruppene under varehandel. Dummy variablene vi bruker er 1 og 0. Med å sette opp to datasett mot hverandre vil det gi oss informasjonen om hvordan de to gruppene er i forholdt til den utelatte gruppen. Vi har i første tabell i *Figur 9 Regresjonsanalyse 1* brukt gruppe 47 som den avhengige variabelen og gruppe 45 og 46 som de uavhengige variablene. I neste tabell, i *Figur 10 Regresjonsanalyse 2*, er gruppe 45 den avhengige variabelen og gruppe 46 og 47 som de uavhengige variablene. På denne måten får vi testet alle gruppene opp mot hverandre.

Som nevnt tidligere i oppgaven har vi valgt å ta bort 1 % av utvalget av de laveste og de høyeste verdiene. Dette har vi gjort for å få mest mulig representativt utvalg å jobbe med.

Vi har valgt å ta med utklipp av den deskriptive statistikken for hver av gruppene for å vise både minimum og maksimum på utvalget vårt, og hvor mange utvalg det er i hver gruppe.

Deskriptiv statistikk Gr. 45 /2016		Deskriptiv statistikk Gr. 46 /2016		Deskriptiv statistikk Gr. 47 /2016	
Gjennomsnitt	1,790737418	Gjennomsnitt	2,013612357	Gjennomsnitt	1,851404063
Standardfeil	0,040955736	Standardfeil	0,040020234	Standardfeil	0,020765033
Median	1,475210784	Median	1,512146124	Median	1,535655336
Modus	0,903846154	Modus	1,382653061	Modus	1,820895522
Standardavvik	1,175650796	Standardavvik	1,520768889	Standardavvik	1,116301623
Utvalgsvarians	1,382154795	Utvalgsvarians	2,312738014	Utvalgsvarians	1,246129313
Kurstosis	7,698351378	Kurstosis	10,98382154	Kurstosis	4,176675105
Skjevhet	2,355021771	Skjevhet	2,87046215	Skjevhet	1,840688431
Område	8,221095526	Område	12,22379405	Område	7,290692552
Minimum	0,220360825	Minimum	0,25302714	Minimum	0,355885589
Maksimum	8,441456351	Maksimum	12,47682119	Maksimum	7,646578141
Sum	1475,567633	Sum	2907,656243	Sum	5350,557743
Antall	824	Antall	1444	Antall	2890

Figur 8 Deskriptiv statistikk Gr. 45 - 46 - 47 /2016

Dette diagram gir oss også opplysninger om gjennomsnittet, antall observasjoner og median. Gjennomsnitt av likviditetsgrad 1 i 2016 i gruppe 45 er på 1,79, i gruppe 46 er det 2,01 og i gruppe 47 er det 1,85. Det er litt høyere gjennomsnitt i gruppe 46 i forhold til de to andre gruppene. For å få svar på dette har vi utført en regresjonsanalyse.

4.5.1 Regresjonsanalyse

Ut av denne regresjonsanalysen i *Figur 9 Regresjonsanalyse 1*, kan vi hente mye informasjon. Ved å se på R-kvadrat kan en se hvor mye forskjellene i likviditetsgrad 1 er forklart av bransjen. Koeffisientene forteller oss hvor mye større eller mindre gjennomsnitts likviditetsgrad 1 er for de uavhengige variablene i forhold til den avhengige variabelen.

Regresjonsanalyse 1						
Regresjonsstatistikk						
Multipel R	0,036995031					
R-kvadrat	0,001368632					
Justert R-kvadrat	0,000981115					
Standardfeil	1,216945203					
Observasjoner	5157					
Variansanalyse						
	<i>fg</i>	<i>SK</i>	<i>GK</i>	<i>F</i>	<i>Signifikans-F</i>	
Regresjon	2	10,4608758	5,2304379	3,5317992	0,029323054	
Residualer	5154	7632,8453	1,48095563			
Totalt	5156	7643,30617				
	<i>Koeffisienter</i>	<i>Standardfeil</i>	<i>t-Stat</i>	<i>P-verdi</i>	<i>Nederste 95%</i>	<i>Øverste 95%</i>
Skjæringspunkt	1,869454001	0,022567	82,8401662	0	1,825213105	1,913694897
Gr. 45	-0,06048921	0,0481177	-1,2571093	0,20877103	-0,154820314	0,033841904
Gr. 46	0,075356563	0,03931447	1,91676408	0,05532315	-0,001716481	0,152429606

Figur 9 Regresjonsanalyse 1

Hypotesene til regresjonsanalysen er:

- H_0 = Det er ingen signifikant forskjell mellom likviditetsgrad 1 i gruppe 45 og gruppe 46 i forhold til gruppe 47 i 2016.
- H_A = Det er en signifikant forskjell mellom likviditetsgrad 1 i gruppe 45 og gruppe 46 i forhold til gruppe 47 i 2016.

R-kvadrat i Regresjonsanalysen 1 forteller at bransjevalget kun spiller en rolle med 0,13 %, altså har bransjen i dette tilfellet veldig lite innspill på likviditetsgrad 1. Årsaken til dette kan være fordi alle de tre bransjene innehar et varelager. Koeffisienten ved gruppe 45 forteller at likviditetsgrad 1 i denne gruppen er lavere enn i gruppe 47. Mens koeffisienten til gruppe 46 forteller at likviditetsgrad 1 i denne gruppen er høyere enn de som er i gruppe 47. P-verdien forteller oss noe om vi skal beholde eller forkaste hypotesen over. Her er begge P-verdiene over 0,05, som er grensen for å beholde eller forkaste, og derfor beholder vi H_0 om at det ikke er noen signifikant forskjell mellom likviditetsgrad 1 i gruppe 45 og 46 i forhold til gruppe 47.

Regresjonsanalyse 2						
Regresjonsstatistikk						
Multipel R	0,03699503					
R-kvadrat	0,00136863					
Justert R-kvadrat	0,00098112					
Standardfeil	1,2169452					
Observasjoner	5157					
Variansanalyse						
	<i>fg</i>	<i>SK</i>	<i>GK</i>	<i>F</i>	<i>Signifikans-F</i>	
Regresjon	2	10,4608758	5,2304379	3,5317992	0,029323054	
Residualer	5154	7632,8453	1,48095563			
Totalt	5156	7643,30617				
	<i>Koeffisienter</i>	<i>Standardfeil</i>	<i>t-Stat</i>	<i>P-verdi</i>	<i>Nederste 95%</i>	<i>Øverste 95%</i>
Skjæringspunkt	1,8089648	0,04249757	42,5663114	0	1,725651524	1,892278067
Gr. 46	0,13584577	0,05331418	2,54802334	0,01086229	0,031327356	0,24036418
Gr. 47	0,06048921	0,0481177	1,25710927	0,20877103	-0,033841904	0,154820314

Figur 10 Regresjonsanalyse 2

Hypotesene til regresjonsanalysen er:

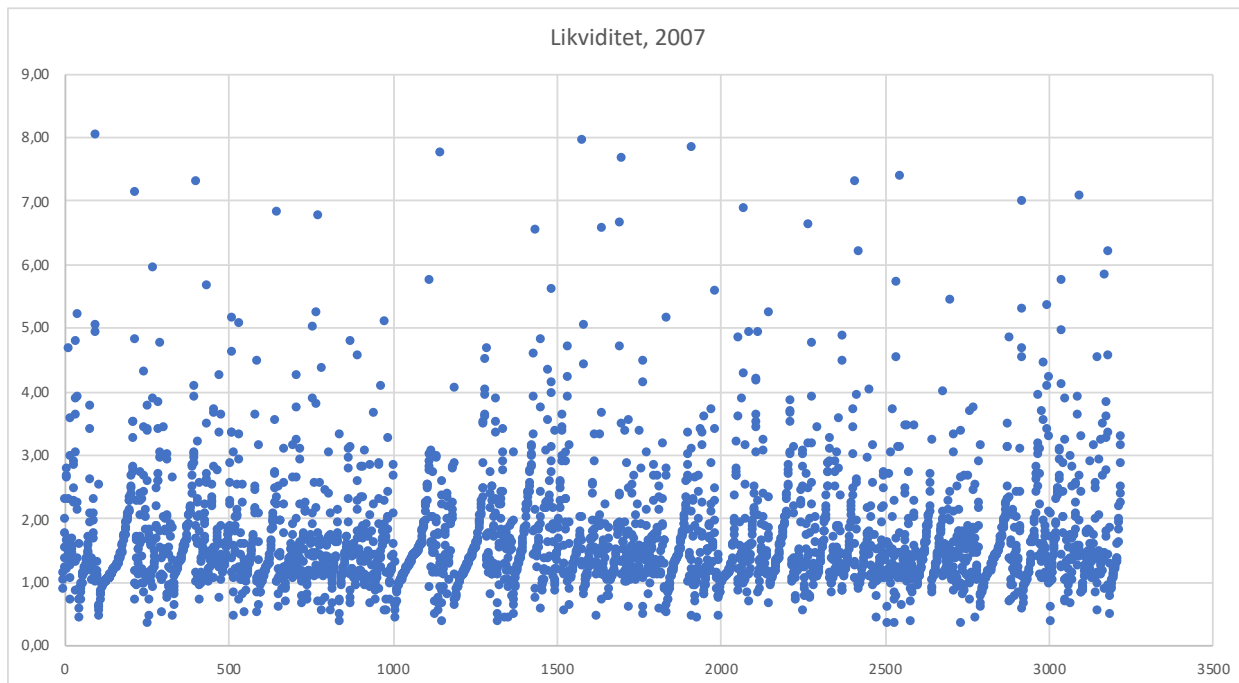
- H_0 = Det er ingen forskjell mellom likviditetsgrad 1 i gruppe 46 og gruppe 47 i forhold til gruppe 45 i 2016.
- H_A = Det er en signifikant forskjell mellom likviditetsgrad 1 i gruppe 46 og gruppe 47 i forhold til gruppe 45 i 2016.

R-kvadrat, i *Figur 10 Regresjonsanalyse 2*, er 0,13 % som vil si at bransjen har liten betydning på forskjellene som forekommer i likviditetsgrad 1. Koeffisienten til gruppe 46 og 47 viser til at likviditetsgrad 1 i begge disse gruppene er høyere enn i gruppe 45. P-verdien til gruppe 46 er 0,01 er lavere enn 0,05 og derfor forkaster vi H_0 og sier det at det er en signifikant forskjell mellom gruppe 46 og gruppe 45. Gruppe 47 sin P-verdi er over 0,05 og derfor beholdes H_0 .

4.6 Plott m/spredning

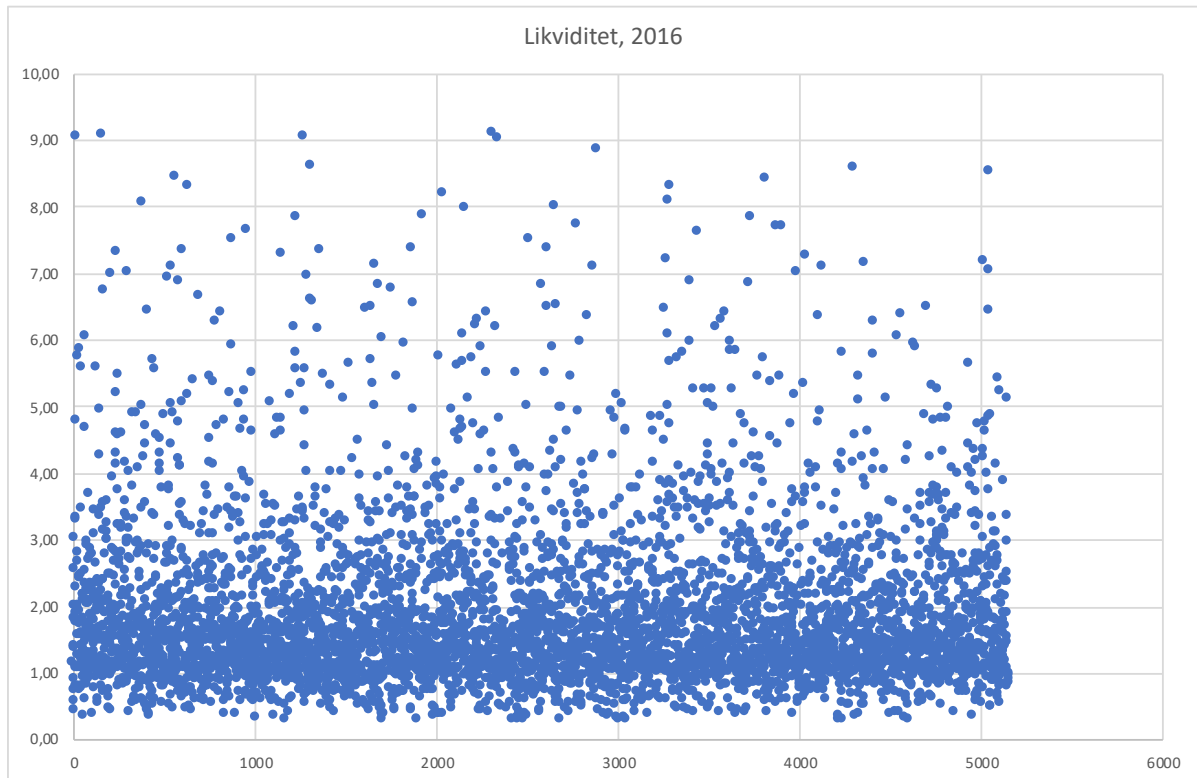
Det første diagrammet her, i *Figur 11 Likviditet, 2007*, viser hvordan likviditetsgrad 1 var spredt i 2007, og vi har likviditetsgrad 1 på y-aksen og på x-aksen viser antall utvalg. Vi ser at

de fleste virksomheter har en likviditetsgrad 1 som ligger mellom 1,00 og 2,00, men vi har også de som har likviditetsgrad 1 helt ned i 0,3 og opp i 8,0. Alle som har en likviditetsgrad 1 over to har en god likviditet.

Figur 11 Likviditet, 2007

I neste diagram, i *Figur 12 Likviditet, 2016*, vises år 2016. Ved første øyekast kan en se at det virker som det er større spredning i likviditetsgrad 1 til virksomhetene, men fortsatt ligger de fleste mellom 1,0 og 2,0. Høyeste likviditetsgrad 1 i 2016 (trukket fra 1% «outliers») er litt høyere enn i 2007 og laveste verdi er omtrent like. Det vil si at flere virksomheter har høyere likviditetsgrad 1 i 2016 enn i 2007. Dette kan vi også se ut fra at gjennomsnittet som er høyere i 2016.

Figur 12 Likviditet, 2016

4.7 Intervju med regnskapsbyrå

Som en del av arbeidet med denne oppgaven har en benyttet seg av kvalitativ analyse, i form av et intervju. Intervjuet som er utført er fremstilt som en rapport:

Likviditetsgrad 1 brukes til å måle evnen til å gjøre opp for seg, med andre ord måle betalingsevnen til bedrifter. Aksjeloven har etter 2013 fått inn begrepet likviditet.. Det er viktig, og man ser ofte at det er å ikke ha betalingsevne (likviditet) som knekker aksjeselskapene og fører til konkurser. Derfor er likviditetsgrad 1 et viktig nøkkeltall å måle.

Oppgaven til regnskapsførere blir da å rapportere til kunden hvis en får varselamper som indikerer på dårlig betalingsevne/likviditet. Det er da opp til kunden å sette i gang tiltak for å bedre likviditeten i form av lån, skyte inn mer aksjekapital eller få inn nye eiere. Dette er de vanligste måtene.

Likviditetsgrad 1 må nødvendigvis ikke være to for at en virksomhet skal overleve over lengre tid. Den kan f.eks. være 1,8 og det kan fortsatt gå bra med virksomheten.

Problemstillingen om at likviditetsgrad 1 ikke trenger å være to er interessant, og det kan godt være en sannhet med modifikasjoner. Teknologi og omløpshastigheten øker, mindre og mindre lager, kan være faktorer som taler for at likviditetsgrad 1 ikke trenger å være to.

De aller fleste kundene har ikke noe forhold til nøkkeltall, men noen er veldig interessert. Det er vanskelig å generalisere siden det er store forskjeller på kundene. De aller fleste kundene må læres opp til hva nøkkeltall er, og må gjerne ha vært gjennom en konkurs før de forstår hvor viktig det er. Betalingsevne er viktig, og dette er noe av det en prøver å lære kundene ganske raskt å ha fokus på.

Om dagens teknologi og utvikling har påvirket virksomhetenes mulighet til å være godt rustet, til tross for at likviditetsgrad 1 er under to kan være vanskelig å svare på. Ny teknologi og utvikling vil gjøre slik at omløpshastigheten vil være raskere og at en ikke trenger så stort lager lenger. Mange driver slik som de gjorde for 10 år siden fordi de ikke har et ønske/interesse av å ta i bruk ny teknologi og følge utviklingen. Det en kan bidra med er at de får bedre kassaløsninger og integrasjoner som inneholder muligheter, f.eks. i forhold til bedre kontroll på varelageret. Fra 01.01.2019 trer den nye kassaloven inn og da må alle ha godkjente kassasystemer. Dette har tvunget seg frem med tiden og gjør slik at bedrifter blir påtvungen ny teknologi.

Regnskapsbyrået bruker normtallet to som måleindikator til en forsvarlig likviditetsgrad 1. Kriteriene en har satt til likviditetsgrad 1 er; mindre enn 1 er svak, mellom 1-2 er tilfredsstillende og større enn 2 er god. På likviditetsgrad 2 er; større enn 1 bra, 0,5 – 1 er tilfredsstillende og under 0,5 er svak. En ser aldri bare på den likviditetsgraden, man ser alltid på begge i tillegg til likviditetsreserve. Man tar en helhetsvurdering som avgjør om det konkluderes med svak, tilfredsstillende eller god betalingsevne.

Regnskapsbyrået har observert at det er forskjeller mellom bransjer når det kommer til likviditetsgrad 1. Ved å brukeregnskapsbyråets egen kundeportefølje, som består av 142 virksomheter, til å utføre en analyse av likviditetsgrad 1 vises det at industribransjen skiller seg ut fra de andre bransjene med å ha en likviditetsgrad 1 over to. De andre bransjene *Bygge- og anleggsvirksomhet, Varehandel, reparasjon av motorvogner, Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting* og *Transport og lagring* har en likviditetsgrad 1 mellom 1,60 og 1,88.

Datamaterialet er bearbeidet ved å luke ut virksomhetene med likviditetsgrad 1 over 10 og under -10.

Regnskapsbyrået har også gjennomført en analyse av likviditetsgrad 2 ved bruk av egen kundeportefølje. Datamaterialet er bearbeidet på samme måte som ved analysen av likviditetsgrad 1. Det som kommer frem av analysen av likviditetsgrad 2 er at nesten alle bransjer har en likviditetsgrad 2 som er over en, foruten bransje *Varehandel, reparasjon av motorvogner* som har en likviditet på 0,78.

5. Konklusjon

Gjennom denne oppgaven har vi tilnærmet oss likviditetsgrad 1 på ulike måter. Ved å bruke Statistisk Sentralbyrå som datakilde ser vi at både for alle næringer samlet og for bransjen *G - Varehandel, med motorvogn* er gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 ikke over to for noen av de årene vi har sett på. For alle næringer er gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 for alle årene 1,16, mens for bransjen *G - Varehandel, med motorvogn* er den 1,32. En årsak til denne forskjellen kan være at i kategorien alle næringer er det mange tjenesteytende virksomheter.

Tjenesteytende virksomheter har ofte ikke store varelager, og det vil gi utslag i en lav likviditetsgrad 1. I bransjen *G - Varehandel, med motorvogn*, er det i motsetning vanlig med noe større varelager enn det de tjenesteytende virksomhetene opererer med.

Når vi presenterer gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 for årene 2007-2016 med data fra Proff Forvalt er tallene vi viser frem noe høyere enn når vi bruker Statistisk sentralbyrå som kilde. Dette er fordi, som vi har forklart i underkapittel 3.2.1 og 3.2.2, at vi har brukt en annen metode i bearbeidelsen av rådataen enn det Statistisk sentralbyrå gjør. Det er viktig å understreke at vi ikke påstår at Statistisk sentralbyrå presenterer feil tall, men at en annen bearbeidelse av datamateriale også tegner et bilde av at gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 ikke er over to noen av årene etter 2007.

Det som er interessant i begge disse fremstillingene av gjennomsnittlig likviditetsgrad 1, er at den ikke er over to for noen av årene. Og når en i tillegg tar med presentasjonen hvor en får en oversikt over fordeling av virksomheter etter gradering, som viser at i 2016 er andelen virksomheter som har en likviditetsgrad 1 mellom en og to er 53%, kan være med på å poengtere at kravet til likviditetskrav 1 kanskje er for høyt.

I kapittel 4.3 *Presentasjon av likviditetsgrad 1 for årene 2007-2016 med tall fra Proff Forvalt*, kan medianen indikere at flertallet av virksomhetene ligger under gjennomsnittet, og at det er noe få som trekker gjennomsnittet opp. For alle årene er både gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 og medianen under to. Dette støtter opp under vår oppfatning av at en virksomhet ikke nødvendigvis må ha en likviditetsgrad 1 på over to for å være solid.

Vår analyse viser at fra 2007 og frem til 2016 har gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 økt og regresjonsanalysen vi utførte viser at økningen er signifikant. Analysen indikere på at likviditetsgrad 1 kan variere med makroøkonomiske forhold. Å trekke frem finanskrisen som

et forhold av betydning for den signifikante forskjellen i likviditetsgrad 1, mellom år 2007 og de resterende årene frem til 2016 vil være naturlig. Samtidig kan en se at R-kvadrat er så lav at vi ikke kan konkludere med at forskjellen er av betydning.

Finanskriser har som felles trekk at det blir mangel på penger i omløp og bankene kan ikke låne ut penger, noe som også hendte ved Finanskrisen i 2008/2009 (Billington, 2015). Denne krisen begynte i USA, men spredte seg til Norge (Notaker, 2016). I analysen *Gjennomsnittlig likviditetsgrad 1 for ikke-finansielle aksjeselskap med tall fra SSB* kan vi se ut fra figur 2 at det er lav likviditetsgrad 1 i 2008 med 1,10. Selv om den er lav her så er den også lav i flere av de andre årene, hvor laveste år er 2012 med 1,09. En kan derfor ikke si at likviditetsgrad 1 er lav på grunn av finanskrisen. Men ser man på Figur 3 som er en oversikt over likviditetsgrad 1 i *Varehandel, reparasjon av motorvogn* så ser vi at laveste likviditetsgrad 1 er i 2008 med 1,26. Spørsmålet blir da om denne lave verdien kan ha noe med finanskrisen å gjøre?

Ut av regresjonsanalysen i *Er det forskjell mellom likviditetsgrad 1 undergruppene til G – Varehandel, reparasjon av motorvogn*, kommer det frem at forklaringskraften, r-kvadrat, er veldig lav. Det vil si at hvilken bransje virksomheten tilhører har liten forklaringskraft i forhold til hvilken likviditetsgrad 1 den har. Dersom vi i avgrensningen hadde valgt å ikke avgrense til G - *Varehandel, reparasjon av motorvogn*, men i stedet for hadde tatt med alle næringer ville nok forklaringskraften blitt mer variert i forhold til bransje. Det kommer også frem av denne analysen at det kun er en signifikant forskjell mellom likviditetsgrad 1 i gruppe 45 *Handel med og reparasjon av motorvogner* og gruppe 46 *Agentur- og engroshandel, unntatt med motorvogner*. En grunn til dette kan være at gruppe 46 har større varelager, som kan fører til større likviditetsgrad 1. Det kan også skyldes at det generelt sett går bedre i denne bransjen. På grunn av at R-kvadrat er lav er det også andre forklaringsvariabler som kanskje veier tyngre enn bransjeinndelingen på denne signifikante forskjellen mellom likviditetsgrad 1 i gruppe 45 og 46.

Problemstillingen i denne oppgaven var å finne ut om to fortsatt er en riktig måleindikator for likviditetsgrad 1. Etter å ha lest mye teori, og utført både kvalitativ og kvantitative undersøkelser, har vi fått mye ny kunnskap om likviditetsgrad 1. På grunnlag av funn som er gjort kan en si at likviditetsgrad 1 større enn to er høyt. Flertallet av virksomhetene har en likviditetsgrad 1 under to og vi påpeker at likviditetsgrad 1 kan være under to og fortsatt være

forsvarlig, slik som Aksjeloven §3-4 sier. Men likviditetsgrad 1 er ikke avgjørende alene for å si hvordan det går med en virksomhet. Det er derfor viktig å bruke flere nøkkeltall før en konkluder om det går bra eller dårlig med en virksomhet.

6. Avsluttende refleksjoner

Gjennom arbeidet med denne oppgaven har det dukket opp flere interessante problemstillinger rundt temaet likviditet. Skulle vi gjennomført oppgaven på ny ville vi også sett mer på sammenhengen mellom likviditetsgrad 1, likviditetsgrad 2 og likviditetsreserver. Da det gjennom oppgaven har blitt klart for oss at disse nøkkeltallene hver for seg kanskje ikke gjengir den reelle likviditetssituasjonen.

I analyse 4.3 *Presentasjon av fordeling av virksomheter etter gradering av likviditetsgrad 1* har vi kun presentert årene 2007 kontra 2016. Her kunne det også vært aktuelt og gjort det for alle årene for å gi et mer detaljert bilde av situasjonen.

En annen interessant problemstilling, kunne vært å sett på likviditeten til virksomheter årene før de går konkurs. Dette for å bekrefte eller avkrefte om det er et mønster i likviditeten til virksomheter før de går konkurs.

Litteraturliste

- Academic work. (2018). *3 intervjueteknikker – Hvilken velger du?* Hentet den 13. april 2018 fra <https://www.academicwork.no/insights/3-intervjueteknikker-hvilken-velger-du>
- Baksaas, K. M., Hansen, Ø. & Winther, T. (2015). *Økonomistyring - innføring i bedriftsøkonomi og regnskap* (1. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Baksaas, K. M., Hansen, Ø. & Winther, T. (2016). *Økonomistyring - innføring i bedriftsøkonomi og regnskap* (1. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Billington, L. (2015, 6. juli). *Finanskrise*. Hentet den 25. april 2018 fra <https://snl.no/finanskrise>
- Braut, G., S. & Dahlum, S. (2017 18. januar). *Regresjonsanalyse*. Hentet den 21. april 2018 fra <https://snl.no/regresjonsanalyse>
- Brønnøysundregistrene. (7. desember 2017). *Næringskoder*. Hentet 31. mars 2018 fra <https://www.brreg.no/bedrift/naeringskoder/>
- Eklund, T. & Knutsen, K. (2011). *Regnskapsanalyse* (8. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Estudie.no (03. august 2017). *Univariat analyse og deskriptiv analyse*. Hentet den 9. mars 2017 fra <https://estudie.no/beskrivelse-utvalget/>
- Gjems-Onstad, O. (2016). *Skattelovsamlingen 2015-16* (26 utg.). Oslo: Gyldendal juridisk.
- Hoff, K. G. & Helbæk, M. (2016). *Bedriftens økonomi* (8. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
- Hoff, K. G., Voldsund, T., & Hansen, S. K. (2007). *Analyse av finansregnskapet*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Hutchison, R. (2017, 5. mars). *Svakheter ved kvantitativ metode*. Hentet 23. april 2018 fra <https://ndla.no/nb/node/147162?fag=52253>
- Johannessen, A., Christoffersen, L., & Tufte, P. A. (2011). *Forskningsmetode for økonomisk-administrative fag* (3. utg.). Oslo: Abstrakt forlag.

Jusleksikon.no (2012, 11. april). *Likviditet*. Hentet den 22. april 2018 fra

<https://jusleksikon.no/wiki/Likviditet>

Kristoffersen, T. (2016). *Årsregnskapet – en grunnleggende innføring* (5. utg.). Bergen:

Fagbokforlaget.

Langli, J. C. (2016). *Årsregnskapet* (10. utg.). Oslo: Gyldendal Akademiske.

Matematikk.org (2010). *Punktdiagram mot linjediagram i Excel*. Hentet 10. mars 2018 fra

<https://www.matematikk.org/oss.html?tid=89708>

Melvær, K. (2015). *Forskning for forskerspirer – Intervjudet som forskningsmetode*. Hentet

den 13. april 2018 fra <https://metode.holbergprisen.no/content/kap3/kap-3-3.html>

Microsoft. (u.å.). *Bruke Analyseverktøy til å utføre komplisert dataanalyse*. Hentet 31. mars

2018 fra <https://support.office.com/nb-no/article/bruke-analyseverkt%C3%B8y-til-%C3%A5-utf%C3%B8re-komplisert-dataanalyse-6c67ccf0-f4a9-487c-8dec-bdb5a2cefab6>

Notaker, H. (2016, 21. november). *Finanskrisen i USA 2008-2009*. Hentet den 25. april 2018

fra https://snl.no/Finanskrisen_i_USA_2008-2009

Nygaard, A. & Utgård, J. (2012). *En kunnskapsbasert varehandel*. Hentet 20. april 2018 fra

<https://www.magma.no/en-kunnskapsbasert-varehandel>

Proff Forvalt. (2017, 28. februar). *Ny bransjeinndeling på Proff Forvalt*. Hentet 02. mars 2018

fra <http://innsikt.forvalt.no/ny-bransjeinndeling-pa-proff-forvalt/>

Proff Forvalt. (2018). *Enkel segmentering*. Hentet 15. mars 2018 fra

<https://www.forvalt.no/foretaksindex2/simpelsegmentering.aspx>

Proff Forvalt. (2018). *Utvidet firma- og regnskapsinformasjon*. Hentet 02. mars 2018 fra

<https://www.forvalt.no/foretaksindex2/simpelsegmentering.aspx>

Proff Forvalt. (2018). *Vurdering av nøkkeltall – Likviditetsgrad 1*. Hentet den 15. april 2018

fra https://www.forvalt.no/public/ordliste/OrdListe.aspx?show_page=v7.html

Skallerud, K. (2017, 28. november). *Detaljhandel*. Hentet den 20. april 2018 fra

<https://snl.no/detaljhandel>

Statistisk sentralbyrå. (2008). *Standard for næringsgruppering (SN)*. Hentet 02. mars 2018 fra

<http://www.ssb.no/klasse/klassifikasjoner/6/koder>

Statistisk sentralbyrå. (2017, 15. mars). *Standard for næringsgruppering (SN)*. Hentet 02.

mars 2017 fra <http://www.ssb.no/klasse/klassifikasjoner/6/om>

Statistisk sentralbyrå. (2017, 29. september). *Regnskap for ikke-finansielle aksjeselskaper*.

Hentet 26. februar 2018 fra

<https://www.ssb.no/statbank/table/07371/tableViewLayout1/?rxid=2cc279d8-104b-4a59-987b-a85057b5b02c>

Statistisk sentralbyrå. (2018, 26. januar). *Virksomheter*. Hentet 15. april 2018 fra

<https://www.ssb.no/virksomheter-foretak-og-regnskap/statistikker/bedrifter>

Statistisk sentralbyrå. (2018, 23. februar). *Folkemengde og befolkningsendringar*. Hentet 15.

april 2018 fra <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkemengde>

Statistisk sentralbyrå. (2018, 16. mars). *Folkemengde og befolkningsendringar*. Hentet 15.

april 2018 fra

<https://www.ssb.no/statbank/table/01222/tableViewLayout1/?rxid=17743e7b-f5cc-47f6-9997-9f5e98438390>

Sticos. (2016, 1. februar). *Utbytte og krav til forsvarlig egenkapital og likviditet*. Hentet 23.

april 2018 fra [https://www.sticos.no/fagstoff/utbytte-og-krav-til-forsvarlig-](https://www.sticos.no/fagstoff/utbytte-og-krav-til-forsvarlig-egenkapital-og-likviditet)

[egenkapital-og-likviditet](https://www.sticos.no/fagstoff/utbytte-og-krav-til-forsvarlig-egenkapital-og-likviditet)

Store norske leksikon. (2017, 2. november). *Engroshandel*. Hentet den 20. april 2018 fra

<https://snl.no/engroshandel>

Thorsnæs, G. (2017, 30. mars). *Vestlandet*. Hentet 15. april 2018 fra <https://snl.no/Vestlandet>

Tjora, A. (2018, 20. februar). *Norm*. Hentet 23. april 2018 fra <https://snl.no/norm>

Tønnessen, R. (2017, 5. mars). *Styrker ved kvantitativ metode*. Hentet 23. april 2018 fra

<https://ndla.no/nb/node/145103?fag=52253>

Ubøe, J. (2011). *Statistikk for økonomifag*. Oslo: Gyldendal akademisk

Vedlegg 1: Intervjuguide

Informasjon om respondenten	Historisk om likviditetsgrad	Fremtidsutsikter for likviditetsgrad 1	Ulike bransjer
<p>Hva er navnet ditt og hvor gammel er du?</p> <p>Hva jobber du med og hvor lenge har du vært i din nåværende stilling?</p> <p>Hvorfor valgte du å jobbe innen økonomi?</p>	<p>Hvorfor har man likviditetsgrad 1 og hva brukes den til?</p> <p>Må likviditetsgrad 1 være 2 for at en bedrift skal overleve over lengre tid?</p> <p>Viser bedrifter/ daglig leder interesse og kunnskap for nøkkeltallet likviditet?</p>	<p>Tror dere at dagens teknologi og utvikling har påvirket bedriftenes mulighet til å være godt rustet, til tross for at likviditetsgrad 1 er under 2?</p> <p>Bruker dere normaltallet 2 som måleindikator til en forsvarlig likviditetsgrad 1?</p>	<p>Har dere observert at det er forskjeller mellom bransjer når det kommer til likviditetsgrad 1?</p> <p>Er det forskjell i likviditetsgrad 1 mellom varehandel- bedrifter og tjenesteytende- bedrifter?</p>